

Smerte som gave

Michael 2008;5:102.

Ved medlemsmøtet i Domus & Medicus den 14. november 2007 holdt professor Per Brodal fra Anatomisk Institutt, Universitet i Oslo foredrag for 30 frammøtte tilhørere.

Temaet var «Smerte – gaven som ingen vil ha». Foredragsholderen tok utgangspunkt i smerteoppfatningen som en beskyttelsesmekanisme. Det finnes familiær forekomst av manglende smertefølelse, noe som lar seg forklare fysiologisk ved en defekt i impulsoverføringen fra smertesensorene. Dette kan få meget alvorlige følger, fordi de som er rammet da ikke får noen varsler gjennom smerte om at noe er galt. Sår og skader blir gjerne følgen av dette.

Men én ting er smertemekanismens rent nevrofysiologiske sider, noe annet er de psykologiske. Brodal understreket at for eksempel forventninger til smerte kan bety mye – forventer vi at det skal gjøre vondt hos tannlegen, gjør det vondt også. Et annet eksempel: Det er vel kjent at forekomsten av smerter etter whiplash-skader varierer fra land til land. Dette antas å henge sammen med kulturelle forskjeller i forventninger til smerter etter slike skader. I det hele ser det som om hjernens persepsjon av omverdenen i stor grad også inkluderer fortolkninger av det som registreres. Derfor kan de psykologiske sidene ved smerteopplevelse også brukes som angrepspunkt for behandling.

I foredraget og ikke minst i den interessante diskusjonen etterpå ble en rekke sider ved smertens fysiologi og psykologi berørt, og man var innom så vidt forskjellige aspekter som fantomsmerter og placeboeffekter.

Møteleder var professor Per Holck.

Øivind Larsen